

وزارت آموزش و پرورش
معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی

دستوالعمل اجرایی برنامه شیر مدرسه ایران
سال تحصیلی ۱۳۹۴-۹۵

کمیته ملی شیر مدرسه کشور مرداد ۱۳۹۴

مقدمه:

مهم ترین سرمایه در هر جامعه نیروی انسانی آن جامعه است و دانش آموزان درصد شایان توجهی از این نیروی انسانی را تشکیل می دهند. تغذیه سالم از مهمترین عوامل تعیین کننده سلامت این گروه می باشد. دانش آموزان علاوه بر وعده های اصلی غذا، نیاز به میان وعده غذایی نیز دارند. مصرف میان وعده های مغذی موجب افزایش تمرکز حواس دانش آموزان می گردد. شیر به عنوان یک میان وعده دارای ارزش غذایی بالایی است. شیر دارای پروتئین، اسیدهای آمینه ضروری، سرشار از کلسیم و فسفر، منع خوب ویتامین های گروه B و همچنین تامین کننده بخشی از نیاز بدن به ویتامین A می باشد. همچنین دارای چربی ولاکتوز بوده که بخشی از انرژی بدن را تامین می کند.

با توجه به اهمیت و حساسیت موضوع از سال ۱۳۸۰ برنامه "شیر مدرسه ایران" با توزیع رایگان شیر و با هدف افزایش فرهنگ مصرف شیر و ارتقاء سطح سلامت دانش آموزان، در کشور در حال اجرا است.

تهیه کنندگان:

۱- کارگروه نظارت کیفی وبهداشتی

اعضاء کارگروه نظارت کیفی وبهداشتی مشکل از نمایندگان وزارت بهداشت (دفتر بهبود تغذیه جامعه و مرکز سلامت محیط و کار از طرف معاونت بهداشت و سازمان غذا و دارو)، سازمان ملی استاندارد ایران و دفتر سلامت و تندرستی وزارت آموزش و پرورش و دیرخانه کمیته ملی می باشد.

۲- کارگروه نظارت اجرایی

اعضاء کارگروه مشکل از نمایندگان وزارت آموزش و پرورش (اداره کل ارزیابی عملکرد، مرکز حراست، سازمان دانش آموزی)، سازمان حمایت از تولید کنندگان و مصرف کنندگان و دیرخانه کمیته ملی شیر مدارس و با همکاری سایر اعضای کمیته ملی می باشد.

۳- کارگروه نظارت مالی

اعضای کارگروه مشکل از نمایندگان سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و نمایندگان آموزش و پرورش (دفتر برنامه و بودجه، اداره کل امور مالی و ذیحسابی) و دیرخانه کمیته ملی می باشند.

پس از تهیه دستورالعمل توسط کارگروه های تخصصی این دستورالعمل در جلسه کمیته ملی مورد بررسی و تصویب قرار گرفت.

اهداف برنامه شیر مدرسه ایران:

۱- ترویج فرهنگ مصرف شیر در دانش آموزان

۲- ارتقاء سطح سلامت دانش آموزان

۱- جامعه هدف:

جامعه هدف تحت پوشش برنامه عبارتند از:

۱- کلیه دانش آموزان مشغول به تحصیل و کارکنان شاغل در مقاطع ابتدایی، متوسطه دوره اول و متوسطه دوره دوم دولتی و غیر دولتی

۲- کلیه دانش آموزان و کارکنان شاغل در مراکز شبانه روزی کودکان بی سرپرست تحت پوشش سازمان بهزیستی

۳- کلیه دانش آموزان و کارکنان شاغل در پیش دبستانی های ضمیمه همزمان مدارس ابتدایی دولتی و غیر دولتی

۲- قامین و توزیع شیر:

۱- وزارت آموزش و پرورش به عنوان دستگاه مباشر و مسئول اصلی در اجرای برنامه "شیر مدرسه ایران" موظف است تا اعتبار دریافتی در سال تحصیلی ۹۴-۹۵، را براساس سیاست گذاری و برنامه ریزی مناسب، به گونه ای بین استان های مختلف تقسیم کند تا جامعه هدف مربوطه، به مقدار مساوی از شیر توزیعی بهره مند گردند و تعداد نوبت توزیع شیر در مدارس تمامی استان ها به یک اندازه باشد.

۲- شرکت های طرف داد قرار داد موظفند برای تولید شیر مدرسه، شیر خام صنعتی با کیفیت، با بار میکروبی کمتر از ۱۰۰،۰۰۰ خریداری و مورد استفاده قرار دهند که این موضوع در متن قرار داد نیز ذکر خواهد شد.

۲-۳ - ویژگی های شیرهای توزیع شده در برنامه شیر مدرسه بایستی مطابق با استانداردهای ملی ایران شماره ۹۳ (شیر پاستوریزه- ویژگی ها و روش های آزمون) و شماره ۱۵۲۸ (شیر فرادما ویژگی ها و روش های آزمون) باشد.

۴- شرایط فنی و بهداشتی واحدهای تولیدی تامین کننده شیر مدرسه:

الف- الزامات تعیین شده از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای شرکت های طرف قرارداد عبارت است از:

- دارا بودن پروانه بهداشتی ساخت معتبر برای شیر پاستوریزه و فرادما (استریلیزه) از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و اخذ گواهی تائید شرایط فنی و بهداشتی و امتیاز DRP از معاونت غذا و دارو

ب- الزامات تعیین شده از سوی سازمان ملی استاندارد ایران برای شرکت های طرف قرارداد عبارت است از :

- دارا بودن پروانه کاربرد علامت استاندارد معتبر از سازمان ملی استاندارد ایران با حداقل یک سال قدمت و اخذ گواهی از ادارات کل استاندارد استان محل استقرار، مبنی بر اینکه تمام شیرهای پاستوریزه و فرادما ای تولید و توزیع شده (در بازه زمانی ۹۳/۷/۱ تا ۹۴/۷/۱) توسط شرکت متقاضی عقد قرارداد:

۱- در آزمون های میکروبیولوژی هیچ گونه موارد مردودی (بحرانی و عمدہ) نداشته است.
۲- در آزمون های فیزیکی و شیمیایی نیز به لحاظ عوامل بحرانی فاقد مردودی و در عوامل عمدہ حداقل دو مغایرت داشته است.

۵- هزینه کلیه آزمایشاتی که در حین نظارت و پایش برنامه در سطح تولید، حمل، نگهداری و توزیع؛ توسط ارگان های نظارتی انجام می گیرد بر عهده شرکت های طرف قرارداد بوده و این موضوع به عنوان یک بند در متن قرارداد لحاظ خواهد شد.

۶- شیر توزیعی مشمول این برنامه می باشد در بسته های ۲۰۰ سی سی همراه با نی و با چربی٪ ۲/۵ (بارعاایت ضوابط بهداشتی و استانداردهای مورد نظر) تهیه و توزیع گردد. در سال جاری ۴۰٪ شیر

توزیعی از نوع پاستوریزه و ۶۰٪ آن از نوع فرادما (استریل) می باشد. در خصوص توزیع شیرهای پاستوریزه، حفظ زنجیره سرد (از شرکت تا مدرسه)، توسط تمامی دست اندکاران (شرکت طرف قرارداد و عوامل توزیع کننده) امری لازم و ضروری می باشد.

تبصره- استان های گرمسیری (خوزستان، هرمزگان، بوشهر و سیستان و بلوچستان) در سقف اعتبارات ابلاغی، خارج از میزان درصد اعلام شده در بند ۲-۶ میتوانند تا ۱۰۰٪ شیر توزیعی را از نوع شیر فرادما (استریل) خریداری نمایند. استان های ایلام و خوزستان برای روزهای آلوده به ریزگردها می توانند به نوبت های توزیع، اضافه نمایند.

۷-۲- با توجه به بررسی ها و گزارش های ارائه شده توسط دفتر بهبود تغذیه جامعه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مبنی بر کمبود گسترده ویتامین D و آثار سوء آن بر سلامتی دانش آموزان، اولویت با تهیه و توزیع شیرهای غنی شده با ویتامین D می باشد.

تبصره: شیر غنی شده با ویتامین D صرفاً از کارخانه هایی خریداری خواهد شد که مورد تأیید سازمان غذا و دارو و سازمان ملی استاندارد بوده و بر اساس ضوابط غنی سازی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تولید شده باشد و امکان کنترل کیفی محصول نهایی از لحاظ وجود ویتامین D را داشته باشد. وظیفه کنترل کیفی و نظارت بر چگونگی غنی سازی شیر بر عهده دانشگاه های علوم پزشکی می باشد.

۷-۸- شرکت طرف قرارداد با علم و آگاهی از وضعیت اقتصادی کشور اقدام به تنظیم قرارداد نموده و در خلال اجرای قرارداد حق افزایش قیمت را از خود سلب می نماید.

نکته: درج پیام های: ((با نی بنوشید* ویژه مدارس *غیر قابل فروش*پیام های تبلیغی با محتوای بهداشتی و فرهنگی "مورد تأیید کار گروه تخصصی استان")) روی بسته های شیر الزامی است.

۷-۹- اداره کل آموزش و پرورش استان موظف است نسبت به تهیه و تحويل دفترچه توزیع شیر مدرسه به صورت متحد الشكل (موضوع بخش‌نامه شماره ۱۹۸۸۵۲/۷۰۰/۱۳۹۰/۹/۲ مورخ) به تعداد مدارس تحت پوشش خود اقدام نماید. دفترچه فوق به عنوان یک سند مالی برای نظارت و بررسی باید در مدرسه حفظ و نگهداری شود.

پس از تکمیل و راه اندازی سامانه شیر مدرسه، اداره کل آموزش و پرورش استان موظف است اطلاعات برنامه شیر مدرسه را در سامانه به گونه ای ثبت نماید تا به روز و قابل گزارش گیری باشد. هزینه چاپ و توزیع دفترچه و فرم های مورد نیاز به عهده شرکت طرف قرارداد می باشد.

۱۰- ضروری است کارشناسان شیر ادارات کل آموزش و پرورش استان ها ماهانه اطلاعات و آمار شیر توزیعی استان را جمع آوری و از طریق اتوماسیون و پورتال معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی به دبیرخانه کمیته ملی شیر ارسال نمایند. لازم به ذکر است در هر صورت مستندات کتبی با امضاء و مهر مدیر مدرسه در سه نسخه تنظیم که یک نسخه در مدرسه، نسخه دوم در اداره آموزش و پرورش و نسخه سوم به عامل توزیع تحويل می گردد. چاپ و توزیع دفترچه و فرم های مورد نیاز با هزینه شرکت طرف قرارداد انجام و با هماهنگی آموزش و پرورش توزیع خواهد شد.

۳- اعتبارات برنامه:

- بودجه مصوب ابلاغی برنامه به میزان:

۱- ۴۰۰۰ میلیارد ریال از محل بودجه هدفمند سازی یارانه ها موضوع بند (۹) آین نامه اجرایی تبصره (۲۰) قانون بودجه ای سال ۱۳۹۴ کل کشور

۲- ۱۵۰۰ میلیارد ریال از محل بودجه عمومی موضوع جزء ۱۱ ردیف ۵۲۰۰۰ قانون بودجه سال ۱۳۹۴ قابل تأمین می باشد

دبیرخانه کمیته ملی شیر مدارس کشور با توجه به میزان تخصیص اعتبار از محل بودجه عمومی و ستاد هدفمند سازی یارانه ها و در سقف بودجه تخصیص یافته، نسبت به توزیع اعتبار مربوط به صورت استانی بر حسب جمعیت تحت پوشش برنامه و نوع شیر توزیعی (فرادما یا پاستوریزه تر جیحا غنی شده با ویتامین D) اقدام خواهد نمود.

۴- ارکان برنامه:

ارکان برنامه شیر مدرسه ایران عبارتند از:

۱- کمیته ملی

۲- دبیرخانه

۳- کارگروه استانی

۱- کمیته ملی:

کمیته ملی رکن اصلی برنامه شیر مدرسه است و مشتمل از معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش (رئیس کمیته ملی)؛ نمایندگان تام الاختیار سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور؛ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (دفتر بهبود تغذیه جامعه و مرکز سلامت محیط و کاربه نمایندگی از معاونت بهداشت و نماینده سازمان غذا و دارو)؛ سازمان حمایت از تولید کنندگان و مصرف کنندگان؛ وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان ملی استاندارد ایران می باشد.

نمایندگان: دفتر برنامه و بودجه، اداره کل امور مالی و ذیحسابی، دفتر سلامت و تندرستی، مرکز حراست، اداره کل ارزیابی عملکرد، سازمان دانش آموزی، مرکز روابط عمومی و اطلاع رسانی وزارت آموزش و پرورش به عنوان اعضای همکار در کمیته ملی شرکت می نمایند.

۲- دبیرخانه کمیته ملی:

دبیرخانه یکی دیگر از ارکان اصلی برنامه می باشد که در حوزه معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش مستقر و مسئول هماهنگی فعالیت های ملی و بین بخشی می باشد.

۳- کارگروه استانی:

کارگروه استانی نیز یکی دیگر از ارکان برنامه بوده که در اداره کل آموزش و پرورش استان مستقر و به ریاست مدیر کل آموزش و پرورش استان و به جانشینی معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی، ذی حساب اداره کل و نمایندگان تام الاختیار: استانداری؛ دانشگاه علوم پزشکی (گروه تخصصی بهداشت محیط، دفتر بهبود تغذیه جامعه به نمایندگی از معاونت بهداشت و نماینده معاونت غذا و دارو)؛ سازمان صنعت، معدن و تجارت استان و اداره کل استاندارد استان تشکیل می‌گردد.

دبیر کارگروه کارشناس مسئول شیر مدارس و تغذیه رایگان استان می‌باشد.

معاونت تربیت بدنی و سلامت، معاونت پرورشی و مسئولین ادارات حراست، ارزیابی عملکرد، حقوقی، رئیس اداره سلامت و تدرستی و نماینده سازمان دانش آموزی به عنوان اعضای همکار در کارگروه شرکت خواهد کرد.

دبیرخانه کارگروه استانی در اداره کل آموزش و پرورش استان مستقر و مسئولیت دبیرخانه مذکور بر عهده معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی می‌باشد که مجری مصوبات کارگروه استانی خواهد بود. لازم است در ابتدای هرسال برای کلیه اعضاء کارگروه ابلاغ صادر گردد.

شرح وظایف کمیته ملی، دبیرخانه و کارگروه استانی در پیوست ۱، به تفصیل آمده است.

۵- نظارت:

۱-۵: کنترل و نظارت عالیه بر تأمین و توزیع برنامه شیر مدرسه بر عهده کمیته ملی شیر مدرسه ایران می‌باشد. در این راستا نظارت کلی در سطح استان بر عهده کارگروه استانی بوده و اداره کل آموزش و پرورش استان به منظور نظارت دقیق بر عقد قرارداد و رعایت مفاد آن، صحت آمار، توزیع صحیح شیر در مدرسه و مصرف بهینه و... ضمن تشكیل تیم نظارتی متشكل از کارشناسان واحدهای: شیر و تغذیه رایگان؛ حراست؛ حقوقی؛ آمار و بودجه؛ امور مالی؛ ارزیابی و عملکرد و سلامت و تدرستی که زیر نظر رئیس کارگروه استان میباشد، بر حسن اجرای برنامه نظارت مستمر خواهد داشت.

۲-۵- اداره کل آموزش و پرورش استانها به منظور ضمانت انجام درست و مطلوب برنامه، اخذ ضمانت بانکی از شرکت های طرف قرارداد یا موارد دیگر، در چار چوب قانون مقررات معاملات دولتی خواهد بود.

۳-۵- تعیین صلاحیت شرکت های شرکت کننده در تهیه و توزیع شیر فadem (استریل) و پاستوریزه بر اساس الزامات تعیین شده در بند ۲ می باشد و ارائه مستندات ذکر شده در بند ۴-۴ از سوی شرکت های مقاضی عقد قرارداد الزامی می باشد. کلیه شرکت های تولید شیر که مایل به شرکت در برنامه شیر مدرسه می باشند باید قبل از عقد قرارداد کلیه مدارک و مستندات خود را مبنی بر تایید معاونت غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی و اداره کل استاندارد (موضوع بند ۴-۲) به کارگروه استانی ارائه نمایند. بدیهی است استان های نیز بایستی با توجه به مدارک و مستندات و تاییدیه های مربوطه نسبت به عقد قرارداد اقدام نمایند.

۴-۵- نظارت بر سلامت شیر مدرسه از خط تولید شرکت تا روی میز دانش آموز برعهده دانشگاه های علوم پزشکی (معاونت غذا و دارو و معاونت بهداشت)، اداره کل استاندارد می باشد که در بخش مربوط به کارگروه تخصصی نظارت بهداشتی این دستورالعمل (پیوست ۲) به طور مشروح آورده شده است. شرکت های تأمین کننده شیر مدرسه موظفند امکان بررسی و کنترل کیفی لازم را برای ارگان های نظارتی فراهم نموده و در صورت لزوم نتایج آزمایشات به عمل آمده بر روی شیر مدرسه که در آزمایشگاه شرکت نگهداری می شود را در اختیار ارگان های نظارتی قرار دهنند. همچنین لازم است شرکت ها شرایط لازم جهت نمونه برداری محصولات در فرایند تولید را فراهم آورند.

مسئولیت نظارت بر سلامت شیر در برنامه شیر مدرسه بر عهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مسئولیت اجرای استانداردهای اجباری مربوطه به عهده سازمان ملی استاندارد می باشد. دبیرخانه کارگروه استانی نیز موظف است هر ماه گزارشی از اقدامات انجام شده را به دبیرخانه کمیته ملی

ارسال نماید و در صورت بروز موارد خاص مثل آلدگی شیر، مسمومیت و ... موضوع را در کوتاه ترین زمان ممکن به اطلاع دبیرخانه کمیته ملی و دستگاههای نظارتی مربوطه برساند.

۵-۵- نظارت بهداشتی بر واحد تولیدی طرف قرار داد برنامه شیر مدرسه ایران به صورت دوره ای و هفته ای یکبار توسط معاونت‌های غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی مربوطه انجام خواهد شد و همچنین نمونه برداری از شیر مدرسه در شرکت، از خط تولید و انبار محصول نهایی مطابق (با استاندارد ملی ایران شماره ۳۲۶) به عمل خواهد آمد. در صورت مشاهده اولین عدم انطباق بحرانی قرارداد شرکت لغو خواهد شد. در صورت مشاهده اولین عدم انطباق عمده به واحد تولیدی اخطار کتبی داده خواهد شد و در صورت تکرار عدم انطباق عمده قرارداد لغو خواهد شد. در مورد عدم انطباق جزئی تا دو بار، به شرکت اخطار کتبی داده خواهد شد و در صورت تکرار عدم انطباق جزئی برای بار سوم لغو قرارداد انجام خواهد شد. (تشخیص نوع عدم انطباق از نظر بحرانی، عمده یا جزئی بر عهده معاونت غذا و دارو مربوطه می باشد) لغو قرارداد در موارد فوق در کارگروه استان مورد بررسی قرار گیرد و سپس اقدام شود و خسارت واردہ محاسبه واز شرکت دریافت گردد). و همچنین ادارات کل استاندارد استان ها هر ماه یکبار از واحد تولیدی بازدید و نمونه برداری انجام داده و علاوه بر اقدام قانونی در خصوص موارد مغایر گزارش تمامی نتایج آزمون مربوطه را به کارگروه نظارت بهداشتی استانی اعلام نماید .

۶-۵- نظارت بر امور حمل و نقل و نگهداری و انبار های ذخیره برنامه شیر مدرسه ایران بر عهده واحد بهداشت محیط معاونت بهداشتی در دانشگاههای علوم پزشکی می باشد. نمونه برداری شیر مدرسه از مکان های فوق حداقل ماهی یک بار توسط بازرگانی بهداشت محیط انجام می گیرد.

۷-۵- نظارت و بازرگانی از برنامه شیر مدرسه ایران در مدرسه و در طول زمان توزیع شیر بر عهده واحد بهداشت محیط در معاونت بهداشتی دانشگاههای علوم پزشکی می باشد. به همین منظور لازم است برنامه توزیع شیر در مدارس توسط کمیته استانی و منطقه ای شیر مدرسه تهیه شده و در اختیار واحد بهداشت محیط در معاونت های بهداشتی دانشگاه قرار گیرد تا حداقل ماهی یک بار از مدارس تحت پوشش در هنگام توزیع شیر نمونه برداری انجام پذیرد.

نکته: با توجه به تعداد و گستردگی زیاد مدارس تحت پوشش برنامه، مدارس به صورت تصادفی، برای نمونه برداری از شیر توزیعی، انتخاب خواهند شد.

یادآوری مهم: انجام آزمون اندازه گیری آفلاتوکسین M1 و تطابق آن با استانداردهای ملی موجود در شیر های نمونه برداری شده در کلیه سطوح تولید، نگهداری و توزیع، الزامی است.

۵- دانشگاه های علوم پزشکی و ادارات کل استاندارد استان موظفند نتایج آزمون ها بر روی نمونه های شیر مدرسه را در اسرع وقت دریافت نموده و اقدامات قانونی در خصوص موارد مغایر با ضوابط و استاندارد را در کوتاه ترین زمان ممکن انجام نمایند.

۶- گزارشات بازدیدها و نظارت ها در سطوح مختلف در واحدهای نظارتی هرماه یک بار به کارگروه استانی ارسال و کارگروه استانی نیز هرماه یک بار به دبیرخانه کمیته ملی شیر مدرسه ارسال نمایند.

نکته: بدیهی است گزارش موارد خاص از جمله آلودگی و مسمومیت باید بالافاصله و در کوتاهترین زمان ممکن به کارگروه های استانی و دبیرخانه کمیته ملی اعلام شود

۷- سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان استان موظف است براساس گزارش کارگروه استانی در خصوص تخلفات واحدهای تأمین کننده شیر مدرسه اقدام قانونی لازم را معمول دارد.

۸- اجرای این دستور عمل مانع و نافی انجام وظایف قانونی سایر دستگاه های دولتی در ارتباط با کمیت و کیفیت شیر مدارس نمی باشد.

۹- نحوه نظارت بهداشتی و اقداماتی که می بایست در این خصوص انجام پذیرد در شرح وظایف کارگروه تخصصی نظارت بهداشتی استان (پیوست ۲) آورده شده که ضروریست طبق موارد اعلام شده انجام پذیرد.

۱۰- با توجه به اهمیت برنامه شیر مدارس و ضرورت ایجاد بانک اطلاعات شرکت های لبنی طرف قرارداد فایل حاوی اطلاعات مورد نظر از طریق سامانه معاونت ارسال خواهد شد. نسبت به تکمیل و ارسال آن تا تاریخ ۹۴/۹/۷ اقدام نمایید.

۱۱- فرم های ارزیابی عملکرد درسطح استان، منطقه، مدرسه پیوست دستورالمل می باشد

۶- کارگروه های تخصصی :

به منظور برنامه ریزی، نظارت تخصصی و ارتقا فرایند نظارتی در تمامی مراحل اجرای برنامه شیر مدرسه، کارگروه های تخصصی باعناوین (کارگروه نظارت بهداشتی؛ کارگروه نظارت اجرایی و کارگروه نظارت مالی) پیش بینی شده که شرح وظایف هریک از کارگروه ها پیوست دستور عمل می باشد.

سید محمد بطحایی

معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی

پیوست ها

پیوست ۱:

شرح وظایف ارکان برنامه شیر مدرسه ایران

شرح وظایف کمیته ملی:

- ۱- سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی اعم از: تعیین جامعه هدف، نحوه توزیع اعتبار، ترویج و فرهنگ‌سازی مصرف شیر از طریق تبلیغات و اطلاع رسانی، تحقیقات و غیره.
- ۲- تهیه و تدوین ساز و کار اجرایی نظارت عالیه براساس دستورالعمل برنامه شیرمدارس و عملکرد کارگروه‌های استانی و ابلاغ به اداره کل آموزش و پرورش استان و دستگاه‌های ذیربسط.
- ۳- نظارت بر اجرای برنامه تهیه و توزیع شیرمدارس و بررسی گزارش عملکرد ارسالی از کارگروه‌های استانی.
- ۴- بررسی گزارش‌های استانی و سایر مراجع مرتبط به ویژه درخصوص موانع، مشکلات و پیشنهادها کیفی سازی برنامه توزیع شیر مدارس و ارائه راهکارهای مناسب
- ۵- ایجاد ارتباط و تعامل با کلیه دستگاه‌ها و شرکت‌های لبنی، نهادهای وابسته که در اجرای برنامه شیرمدارس کشور همکاری دارند و در این راستا موظفند به منظور ارتقاء سطح فرهنگ مصرف شیر از محل بودجه تبلیغات خود با همکاری کمیته ملی شیر در جهت:

الف- حمایت از دانش آموزان بی بضاعت و محروم از طریق کمک‌های ویژه از قبیل پوشاشک، کفش، لوازم التحریر و سایر نیازمندی‌های مدارس مناطق محروم با آرم و نام و نشان خودشان تهیه و بین دانش آموزان با هماهنگی ادارات آموزش و پرورش توزیع نمایند.

ب- شرکت‌های لبنی و همچنین تولید پاکت بر اساس برنامه اعلامی کمیته ملی و به منظور اصلاح فرهنگ مصرف شیر و حمایت از تولیدات داخلی در برنامه‌های آموزشی پژوهشی و از طریق برگزاری

سمینارهای تخصصی و مرتبط منطقه‌ای با آموزش و پرورش به عنوان حامیان مالی با تامین منابع مالی از طریق شرکتهای طرف قرارداد اقدام خواهند نمود.

- ۶- کمیته ملی موظف است با همکاری ادارات کل استان‌ها و اعضای کارگروه‌های تخصصی نسبت به انجام مطالعه علمی، پژوهشی اقدام نمایند و گزارش کتبی از روند توزیع شیر و تغذیه رایگان دانش آموزان و نتایج طی ۱۰ سال گذشته را تهیه و برای دولت جهت اطلاع از روند فعالیتهای صورت گرفته و همچنین توجه و حمایت بیشتر از وضعیت سلامت و بهداشت دانش آموزان تهیه و ارائه نمایند.
- ۷- مصوبات کمیته ملی با رأی اکثریت اعضاء لازم‌الاجرا می‌باشد.

شرح وظایف دبیرخانه کمیته ملی:

- ۱- هماهنگی جهت تشکیل جلسات کمیته ملی.
- ۲- تدوین متن پیش‌نویس و پیگیری تائید دستورالعمل‌ها و بخش‌نامه‌ها در چارچوب سیاست‌ها و قوانین و مصوبات مربوطه.
- ۳- ابلاغ مصوبات کمیته ملی شیر به دستگاه‌های ذیربط و کارگروه‌های استانی.
- ۴- دریافت گزارش از عملکرد کارگروه‌های تخصصی کمیته ملی و کارگروه استانها، برای طرح در جلسات کمیته ملی و پیگیری به منظور رفع مشکلات احتمالی.
- ۵- انجام مذاکره و مکاتبات لازم با ارگان‌ها، نهادها و شرکت‌ها و موسسات مرتبط دولتی و غیردولتی در راستای اجرای برنامه شیر مدرسه و ارائه گزارش لازم به اعضاء کمیته ملی و یا سایر دستگاه‌ها.
- ۶- نهیه و تدوین و تکمیل اطلاعات و گزارش‌های مورد نیاز جهت ارائه به اعضاء کمیته ملی و یا مراجع ذی‌صلاح.
- ۷- استفاده از تجارب بین‌المللی برای رشد و توسعه برنامه شیر مدارس در چارچوب سیاست‌های داخلی کشور.

۸- بررسی و تایید پیشنهادها درخصوص تعیین مشخصات کمی و کیفی شیر و ارائه آن به کمیته ملی و ابلاغ آن به کارگروه های استانی.

۹- برنامه ریزی و هماهنگی به منظور برگزاری جلسات مشترک اعضاء کمیته ملی و کارگروه های استانی

۱۰- برگزاری کارگاههای آموزشی، همایشها و اجرای پژوهش های مرتبط در راستای اجرای برنامه شیر مدرسه با همکاری شرکت های طرف قرارداد تولیدکننده شیر و پاکت و سازمان دانش آموزی در استان ها به عنوان حامیان مالی

۱۱- هماهنگی برای انجام امور تبلیغاتی و اطلاع رسانی در چارچوب سیاست های تعیین شده جهت ترویج فرهنگ مصرف شیر با همکاری و مشارکت شرکت های طرف قرارداد و سایر شرکت ها و دستگاه های علاقه مند به استفاده از فضای تبلیغاتی این برنامه در بین دانش آموزان و فضای مدارس کشور در چارچوب قوانین و مقررات مربوطه.

۱۲- پیگیری مصوبات و تخصیص و دریافت اعتبارات برنامه و توزیع آن بین استانها و نظارت بر چگونگی هزینه کرد آن.

۱۳- هماهنگی و تنظیم برنامه زمان بندی شده و تدوین فرم های نظارتی بازدید مرحله ای و مستمر از استانها و تهیه و تدوین گزارش جامع از عملکرد آنها برای ارائه در کمیته ملی شیر.

شرح وظایف کارگروه استانی:

- ۱- ایجاد هماهنگی و نظارت بر حسن اجرای برنامه ، تأمین و توزیع شیر مدرسه
- ۲- تشکیل جلسات با دعوت دبیر کارگروه استان.

تبصره (۱): جلسات کارگروه استانی با دعوت از کلیه اعضاء مندرج در بند ۴-۳ هماهنگ و برگزار میگردد. حضور کلیه اعضاء در جلسات الزامی است.

تبصره (۲): تصویبات کارگروه تخصصی هر استان در چارچوب تصمیمات وسیاستهای کمیته ملی میباشد.

۳- بررسی امکانات موجود استان و استفاده از آن برای پیشبرد اهداف برنامه در سطوح مختلف استان با هماهنگی سازمان دانش آموزی درخصوص توزیع

شیر مدارس

۴- اداره کل آموزش و پرورش استان موظف است با عنایت به بند ۱ و ۲ و ۳ این دستورالعمل و اعتبار تخصیص یافته، برنامه شیر مدارس کشور را در سقف اعتبار و با رعایت سهم شیر پاستوریزه و استریل تعیین شده توسط کمیته ملی شیر مدارس را اجرا نماید.

۵- کلیه استانها موظف و مکلفند بدون استثناء و به منظور افزایش سطح و ضریب کیفیت با شرکت های تولید کننده شیر مدارس قرارداد منعقد نمایند که از پاکت های مرغوب و با کیفیت و استاندارد استفاده نمایند. و همچنین در راستای اقتصاد مقاومتی و حمایت از تولیدات داخلی و افزایش سطح کیفی پاکت شیر و همچنین کاهش قیمت ترجیحاً در صورت دارا بودن کیفیت لازم از شرکت های تولیدی تترابک، آناپک، پدیده عرض نوین، آلومینیوم هزار، کامبی بلاک و سایر کارخانجات تولید داخلی مورد تائید دستگاههای نظارت کیفی استفاده نمایند. ضمناً ثابت شود به هیچ وجه از پاکت های وارداتی نامرغوب در شیر مدارس استفاده نگردد.

۶- شرکت هایی که با توجه به استفاده از روش های استاندارد و قانونی درجهت کاهش قیمت تمام شده محصول اقدام نمایند، قادر خواهند بود در زمینه

حمایت و کمک های لازم برای ترویج و فرهنگ سازی مصرف شیر مربوطه در مدارس اقدام نمایند.

۷- کلیه شرکت های لبنی پاستوریزه نیز براساس استاندارد و ضوابط تعیین شده درخصوص (تامین لیوان، سلفون و نی) با کیفیت اقدام نمایند. لذا ادارات کل موظف هستند در عقد قرارداد با این گونه شرکت ها ضوابط بهداشت و استاندارد را مد نظر قرار دهند.

نکته: کارخانجات تولید پاکت اعلام نمودند که برای شرکت های لبنی که لیست نهائی آنها پس از طی مرحل قانونی توسط کمیته ملی شیر معرفی می گردند تخفیفات ویژه منظور نمایند و در همین راستا شرکت های تولید کننده شیر و مواد لبنی کاهش تخفیفات قیمت را در تهیه و توزیع شیر عمل نموده تا از طریق این برنامه قابلیت خرید و توزیع بیشتر بین دانش آموزان کشور را میسر سازد.

۸- ارائه گزارش عملکرد تأمین، توزیع و نظارت بر شیرمدارس به صورت ماهانه در قالب جدول به بخش امور مالی اداره کل آموزش و پرورش استان و دبیرخانه کمیته ملی شیر مدرسه از طریق پورتال معاونت توسعه مدیریت ضروری است.

۹- برنامه ریزی مناسب درخصوص سeminارهای آموزشی و علمی در سطح استان ها و در طول سال تحصیلی با حمایت های مالی و اعتباری شرکت های لبنی و تولید کننده پاکت شیرمدارس با همکاری کمیته ملی

۱۰- سازمان دانش آموزی باید برنامه ریزی اجرایی لازم را منظور نماید که سهمیه شیر دانش آموزان طبق برنامه تحويل و توزیع گردد و در مدرسه به مصرف برسد واز توزیع به صورت تعداد سهمیه چند روزه جدا در مدارس خودداری گردد. (توزیع شیر رایگان برای دانش آموزان به عنوان یک میان وعده غذایی در مدرسه تلقی می گردد)

کارگروه تخصصی نظارت بهداشتی

کارگروه تخصصی نظارت بهداشتی در سطح کمیته ملی

اعضاء کارگروه مشتمل از نمایندگان وزارت بهداشت (دفتر بهبود تغذیه جامعه و مرکز سلامت محیط و کار از طرف معاونت بهداشت و سازمان غذا و دارو)، سازمان ملی استاندارد ایران و دفتر سلامت و تدرستی وزارت آموزش و پرورش و دیرخانه کمیته ملی می باشد.

وظایف کارگروه تخصصی نظارت بهداشتی در سطح کمیته ملی:

- ۱ - تدوین دستورالعمل نظارت بهداشتی بر برنامه توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان ملی استاندارد ایران
- ۲ - ابلاغ دستورالعمل ها و مصوبات به واحدهای تحت پوشش
- ۳ - عنداللزوم نظارت و بازدید از اجرای برنامه شیر مدرسه
- ۴ - جمعآوری گزارشات از سطوح نظارتی زیر مجموعه و ارسال گزارشات دوره ای به کمیته ملی شیر مدارس

کارگروه تخصصی نظارت بهداشتی در سطح استان

- اعضاء کارگروه مشتمل از نمایندگان دانشگاه علوم پزشکی (بهداشت محیط، معاونت غذا و دارو)، اداره کل استاندارد، رئیس اداره سلامت و تدرستی و کارشناس مسئول شیر مدارس استان می باشد.

وظایف کارگروه نظارت بهداشتی در سطح استان:

- ۱ - شرکت در جلسات کارگروه استانی
- ۲ - نظارت بر اجرای برنامه در سطح استان (نظارت بر شرکت های تولید کننده شیر، محل های نگهداری و مدارس به صورت تصادفی)

۳- دریافت گزارشات از کارگروه های تابعه

۴- ارائه گزارش بازدیدها و نظارت ها به کارگروه استانی شیر مدرسه

کارگروه تخصصی نظارت بهداشتی در سطح شهرستان (کارشناس خوراکی، و آشامیدنی و کارشناس بهداشت محیط مرکز بهداشت شهرستان)

اعضا:

- اعضای کارگروه مشکل از نمایندگان دانشگاه علوم پزشکی در سطح شهرستان (معاونت غذا و دارو و بهداشت محیط) و واحد سلامت آموزش و پرورش منطقه می باشد.

وظایف:

۱- شرکت در جلسات کارگروه منطقه

۲- بازدید از کارخانه، نمونه برداری و ارائه گزارش آزمایشات و اقدامات انجام شده

۳- بازدید از محل نگهداری و انبار شیر، نمونه برداری و ارائه گزارش آزمایشات و اقدامات انجام شده

۴- بازدید از مدرسه، نمونه برداری و ارائه گزارش آزمایشات و اقدامات انجام شده

۵- تنظیم برنامه زمانبندی بازدید از مدارس و برداشت نمونه در سطح عرضه براساس برنامه زمان بندی توزیع شیر در مدارس که از دبیرخانه کمیته استانی دریافت می شود.

۶- اخذ نتایج آزمایشات در اولین زمان ممکن

۷- ارسال نتایج آزمایش به کارگروه استان

۸- انعکاس موارد مشکل دار به مسئولین مربوطه جهت اقدامات ضروری بلا فاصله و در کمترین زمان ممکن

انجام نظارت های بهداشتی به شرح ذیل:

الف- نظارت بهداشتی بر واحد تولیدی طرف قرارداد (نظارت بر شرکت لبنی) شامل:

۱- دانشگاههای علوم پزشکی

- نظارت و بازدید از خطوط تولید شرکت های طرف قرارداد برنامه شیر مدرسه ایران به صورت هفته ای یکبار توسط معاونت های غذا و داروی دانشگاههای علوم پزشکی
- نظارت و بازدید از خطوط تولید شرکت های طرف قرارداد برنامه شیر مدرسه ایران به صورت ماهیانه توسط ادارت کل استاندارد استانی
- واحد مقاضی شرکت در برنامه شیر مدارس موظف است ضمن ارائه پروانه بهداشتی ساخت معتبر برای شیر پاستوریزه و استریلیزه از معاونت غذا و دارو مربوطه، گواهی مبنی بر تائید شرایط فنی و بهداشتی و امتیاز prp ارائه نماید.

نکته: شرکت های دارای عدم انطباق مکرر اجازه عقد قرارداد برای تامین شیر مدارس را ندارند.

- نمونه برداری از شیر مدرسه شرکت لبنی (خط تولید و انبار محصول نهایی در کارخانه مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۳۲۶) توسط معاونت های غذا و داروی دانشگاههای علوم پزشکی
- ارسال نمونه ها به آزمایشگاه کنترل غذا و داروی استان یا آزمایشگاههای همکار تایید صلاحیت شده، جهت انجام آزمایش بر اساس استانداردهای ملی مربوطه در هر بار نمونه برداری

یادآوری مهم: انجام آزمون آندازه گیری آفلاتوکسین M1 و تطابق آن با استانداردهای ملی موجود، در شیرهای نمونه برداری شده الزامی است.

- دریافت نتیجه آزمون توسط مرجع ارسال کننده نمونه و انجام اقدامات قانونی در خصوص موارد مغایر با استاندارد.

- در صورت مشاهده اولین عدم انطباق بحرانی لغو قرارداد با کارخانه.

- در صورت مشاهده اولین عدم انطباق عمده اخطار کتبی به واحد تولیدی و در صورت تکرار عدم انطباق عمده لغو قرارداد

- در صورت دو بار عدم انطباق جزئی، اخطار کتبی و در صورت تکرار عدم انطباق جزئی برای بار سوم لغو قرارداد

- تشخیص نوع عدم انطباق از نظر بحرانی ،عمده و جزئی بر عهده معاونت غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی مربوطه می باشد .

نکته: کلیه خسارت ها و ضررها ناشی از عدم انطباق ها و لغو قرارداد بر عهده واحد تولیدی می باشد.

- ارسال نتایج آزمون و گزارش اقدامات انجام شده در خصوص موارد مغایر به کارگروه استانی توسط مرجع نمونه بردار به صورت ماهی یک بار.

- ارائه گزارشات بازدید، نمونه برداری، نتایج آزمون و اقدامات قانونی انجام یافته در خصوص موارد مغایر، هر سه ماه یکبار توسط کارگروه استانی به کمیته ملی شیر مدرسه ایران.

۲- ادارات کل استاندارد استان

- نظارت ، بازدید از خطوط تولید کارخانه های طرف قرارداد برنامه شیر مدرسه ایران به صورت ماهانه یک بار توسط ادارت کل استاندارد استانی

- نمونه برداری شیر مدرسه از شرکت لبنی (خط تولید یا انبار محصول نهایی در شرکت مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۳۲۶) توسط ادارت کل استاندارد استانی هر ماه یک بار

- ارسال نمونه ها به آزمایشگاه اداره کل استاندارد استان یا آزمایشگاه های تایید صلاحیت شده، جهت انجام آزمایش بر اساس استانداردهای ملی مربوطه در هر بار نمونه برداری

- انجام اقدام قانونی در خصوص موارد مغایر بر اساس وظائف قانونی و ارسال نتایج آزمون تمامی نمونه ها به کارگروه تخصصی استان

- هزینه آزمون نمونه های اخذ شده توسط ادارات کل استاندارد استانی بر عهده واحد تولیدی طرف قرارداد می باشد.

- ادارات کل آموزش و پرورش استان پس از دریافت نتایج آزمون ضمن ارسال آن به دیرخانه کمیته ملی شیر مدارس، در صورت مغایرت نتایج آزمون بر اساس موارد مندرج در قرارداد اقدام می نمایند.

ب- نظارت بهداشتی بر حمل و نقل و نگهداری شامل موارد زیر می باشد:

- نظارت و بازدید بر امور حمل و نقل و نگهداری برنامه شیر مدرسه ایران حداقل ماهی یک بار توسط واحد بهداشت محیط معاونت بهداشتی در دانشگاه های علوم پزشکی

- نمونه برداری از بسته های شیر مدرسه به هنگام حمل و نقل و نگهداری در انبار های ذخیره شیر مدرسه توسط واحد بهداشت محیط معاونت بهداشتی در دانشگاه های علوم پزشکی حداقل ماهی یک بار.

- ارسال نمونه ها به آزمایشگاه کنترل غذا و داروی استان یا آزمایشگاه های تایید صلاحیت شده ، جهت انجام آزمایش بر اساس استانداردهای ملی مربوط

یادآوری مهم: انجام آزمون اندازه گیری آفلاتوکسین M1 و تطابق آن با استانداردهای ملی موجود در شیر های نمونه برداری شده الزامی است.

- دریافت نتیجه آزمون توسط مرجع ارسال کننده نمونه و انجام اقدامات قانونی در خصوص موارد مغایر با استاندارد.

- ارائه گزارش بازدیدهای انجام یافته و ارسال نتایج آزمون به کارگروه شیر استان توسط واحد بهداشت محیط معاونت بهداشتی در دانشگاه های علوم پزشکی هر ماه یک بار.

- ارائه گزارشات بازدید ، نمونه برداری ، نتایج آزمون و اقدامات قانونی انجام یافته در خصوص موارد مغایر، هر سه ماه یک بار بر اساس فرم های گزارش گیری توسط کمیته شیر مدرسه استان به کمیته ملی شیر مدرسه ایران.

ج- نظارت بهداشتی بر توزیع و مصرف در مدرسه شامل موارد زیر می باشد :

- نظارت و بازرسی از برنامه شیر مدرسه ایران در مدت زمان توزیع شیر مدرسه (زمان توزیع شیر در مدارس باید توسط کمیته استانی و منطقه ای شیر مدرسه تهیه شده، و در اختیار واحد بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی قرار گیرد) حداقل هر یک ماه یکبار از مدارس تحت پوشش توسط واحد بهداشت محیط در معاونت بهداشتی در دانشگاه های علوم پزشکی.

یادآوری: لازم است مدارسی که مورد بازدید قرار می گیرند به صورت تصادفی از بین مدارسی که شیر در آن توزیع می گردد، انتخاب شوند.

- ارسال نمونه ها به آزمایشگاه کنترل غذا و داروی استان یا آزمایشگاه های تایید صلاحیت شده، جهت انجام آزمایش بر اساس استانداردهای ملی مربوطه.

یادآوری مهم: انجام آزمون اندازه گیری آفلاتوکسین M1 و تطابق آن با استانداردهای ملی موجود، در شیرهای نمونه برداری شده الزامی است.

- دریافت نتیجه آزمون توسط مرجع ارسال کننده نمونه (مرکز بهداشتی درمانی) و انجام اقدامات قانونی در خصوص موارد مغایر با استاندارد، در کوتاه ترین زمان ممکن و اعلام و ابلاغ به آموزش و پرورش مربوطه

- جمع بندی نتایج آزمون ها و بازدیدها توسط واحد بهداشت محیط در مرکز بهداشت شهرستان و استان در معاونت بهداشتی دانشگاه های علوم پزشکی.

- ارائه گزارش از کلیه اقدامات انجام شده از جمله نمونه برداری ها و بازدیدها به کارگروه استان توسط واحد بهداشت محیط و رونوشت به مرکز سلامت محیط و کاردکوتاه ترین زمان ممکن

- ارائه گزارش نهایی اجرای نظارت در سطح توزیع و مصرف به مرکز سلامت محیط و کار به منظور ارائه به کارگروه نظارت بر تامین، توزیع و سلامت شیر مدرسه ایران.

- ارائه گزارشات بازدید، نمونه برداری، نتایج آزمون و اقدامات قانونی انجام یافته در خصوص موارد مغایر هر ماه یکبار بر اساس فرم‌های گزارش گیری توسط کارگروه شیر مدرسه استان به کمیته ملی شیر مدرسه ایران.

نکته: هزینه کلیه آزمایشات بر عهده واحد تولیدی می‌باشد.

نحوه رسیدگی به شکایات واصله:

۱- شکایت‌های واصله به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: پس از دریافت شکوایه‌های مردمی، مدیران مدرسه و.... لازم است دانشگاه‌های علوم پزشکی تابعه در اسرع وقت ضمن بازررسی از مکان و نحوه نگهداری، چگونگی توزیع و مصرف شیر، یک نمونه از شیر مشکوک از نظر ظاهر، طعم، رنگ، قوام و..... را مورد بررسی قرار داده و در صورت تایید فساد شیر و غیرقابل مصرف بودن آن طبق نظر بازرس بهداشت محیط، اقدام به تهیه صورت جلسه با امضا مدیر مدرسه نموده و تمام محموله شیر دریافتی را معده نموده و گزارش مربوطه را برای کارگروه شیر استان ارسال نمایند. کارگروه شیر استان نیز موظف است گزارش دریافتی را در اسرع وقت به اطلاع کمیته ملی شیر مدرسه ایران برساند. هرگونه سهل انگاری و تاخیر در ارسال گزارش مربوطه موجبات برخورد قانونی با خاطیان و مقصراً این موضوع خواهد شد.

۲- شکایت‌های واصله به سازمان ملی استاندارد ایران: سازمان ملی استاندارد ایران و ادارات کل تابعه استانی نیز در خصوص شکایت‌های دریافتی بر اساس وظایف قانونی خویش عمل نموده، می‌بایست نتایج اقدامات انجام یافته را برای کارگروه شیر استان ارسال نمایند. کارگروه شیر استان نیز موظف است هرگونه گزارش دریافتی را در اسرع وقت به اطلاع کمیته ملی شیر مدرسه ایران برساند.

۳- کلیه هزینه‌های نظارت بهداشتی برنامه شیر مدرسه ایران از جمله نمونه برداری، انجام آزمایشات با توجه به مفاد قرارداد بر عهده کارخانه طرف قرارداد می‌باشد. لازم است هماهنگی‌های لازم در این زمینه با کمیته‌های شیر مدرسه استان صورت گیرد.

۴- در صورت تایید فساد شیر مدرسه و غیر قابل مصرف اعلام شدن آن توسط مراجع ذیصلاح ، کارخانه طرف قرارداد موظف است با هماهنگی کارگروه شیر استان یک نوبت شیر به جای نوبت شیر معدهم شده، مجدداً تحويل مدرسه نماید .

۵- گزارشات به صورت دوره‌ای در کارگروه نظارت و کنترل بر تامین، توزیع و سلامت شیر مدرسه ایران مورد بررسی قرار گرفته و باز خورد آن به کارگروه استانی اعلام خواهد شد. همچنین برنامه ریزی برای عقد قرار داد با کارخانه‌ها در سال آینده بر اساس نتایج گزارشات خواهد بود.

۶- کمیته ملی شیر مدرسه ایران موظف است در پایان برنامه شیر مدرسه در هر سال تحصیلی، گزارش اجرای برنامه را به کلیه‌ی سازمان‌ها و وزارت‌خانه‌های ذی‌ربط ارائه دهد.

کارگروه تخصصی نظارت اجرایی

اعضاء کارگروه:

- اعضاء کارگروه متشکل از نمایندگان وزارت آموزش و پرورش (اداره کل ارزیابی عملکرد، مرکز حراست، سازمان دانش آموزی)، سازمان حمایت از تولید کنندگان و مصرف کنندگان و دیرخانه کمیته ملی شیر مدارس و با همکاری سایر اعضا کمیته ملی می باشد

وظایف کارگروه تخصصی نظارت اجرایی در سطح کمیته ملی

۱- تشکیل جلسات هماهنگی بین مسئولین حراست، ارزیابی عملکرد و کمیته ملی

۲- تدوین نحوه نظارت اجرایی از سطح ستاد تا مدرسه

۳- تنظیم شاخص‌های آماری و اطلاعات مورد نیاز

۴- زمان بندی برنامه بازدید از استان‌ها یا شرکت‌های تولیدی در طول سال تحصیلی

۵- در بازدید از استان‌ها فرم ارزیابی عملکرد (پیوست دستورالعمل) تکمیل وارائه گردد

۶- نظارت بر اجرای فعالیت‌ها در استان و منطقه

۷- تنظیم گزارشات و تجزیه و تحلیل نتایج حاصل از نظارت و ارزیابی برنامه شیر مدرسه

کارگروه تخصصی نظارت اجرایی در سطح استان

- اعضاء، کارگروه متشکل از نمایندگان معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی (کارشناس مسئول تغذیه و شیر مدارس) ارزیابی عملکرد، حراست و اداره سلامت می باشند.

وظایف:

۱- تدوین نحوه نظارت اجرایی در سطح استان و منطقه و مدرسه

۲- زمان بندی منظم جهت نظارت و کنترل روند فعالیت‌ها

۳- در بازدید از شهرستان‌ها و مناطق فرم ارزیابی عملکرد (پیوست دستورالعمل) تکمیل وارائه گردد

۴- تنظیم برنامه‌های بازدید و جلسات توجیهی

۴- مشارکت در تنظیم قرارداد استان‌ها با شرکت‌های لبنی

۵- تنظیم گزارشات لازم و تجزیه و تحلیل و ارائه به کارگروه استان

کارگروه تخصصی نظارت اجرایی در سطح ناحیه/منطقه

اعضاء کارگروه

- اعضای کارگروه مشکل از معاون پشتیبانی و مسئولین ارزیابی عملکرد ، حراست و واحد بهداشت می باشند

وظایف کارگروه:

۱- تشکیل جلسات هماهنگی برای توزیع و نظارت

۲- زمان بندی برنامه بازدید از سطح مدارس و بخش‌های توزیع

۳- در بازدید از مدارس فرم ارزیابی عملکرد(پیوست دستورالعمل) تکمیل و ارائه گردد

۴- توجیه مدیران ، معاونان و عوامل توزیع شیر در مدرسه

نظارت بر مصرف شیر در کلاس و با حضور معلم

۵- بازدید و نظارت از محل نگهداری شیر در مدارس

۶- بازدید و کنترل از مستندات تحویل شیر از گروههای توزیع

۷- کنترل تاریخ‌های تولید و توزیع شیر ارائه شده

۸- کنترل آمار دانشآموزان و کارکنان در هر یک از مدارس و واحدها بر اساس میزان شیر توزیع شده

۹- کنترل توزیع شیر در زنگ اوّل یا دوم با توجه به شرایط آب و هوایی

۱۰- کنترل رسیدها و مدارک، مستندات و دریافت شیر از عوامل توزیع

۱۱- همکاری با نماینده دانشگاه علوم پزشکی دانشگاه (معاونت بهداشت و معاونت غذا و دارو) و استاندارد جهت نمونه برداری

کارگروه نظارت اجرایی در سطح مدرسه:

اعضاء کارگروه

اعضای کارگروه عبارتند از مدیر، معاونین مدرسه، مربی بهداشت، نماینده دبیران و یکی از دانش آموزان فعال و عضو پیشتازان یا فرzanگان سازمان دانش آموزی

وظایف کارگروه:

- ۱- تشکیل جلسات هماهنگی برای توزیع و نظارت
- ۴- تعیین وظایف هریک از اعضاء
- ۵- افزایش آگاهی معلمان و دانش آموزان نسبت به اهمیت شیر به عنوان یک ماده غذایی کامل و تلاش در ارتقاء فرهنگ مصرف شیر
- ۶- دریافت دقیق شیر از عامل توزیع
- ۷- نگهداری شیر دریافته در محل مناسب
- ۸- توزیع طبق برنامه اعلامی از سوی آموزش و پرورش (دویاسه نوبت در هفته)
- ۹- نظارت بر فرهنگ سازی و مصرف شیر در کلاس و با حضور معلم
- ۱۰- رعایت ساعت مناسب توزیع (استراحت اول یا دوم)
- ۱۱- تایید رسید شیرهای دریافته و نگهداری یک نسخه در مدرسه
- ۱۲- ارسال گزارش مکتوب و به موقع درخصوص شیرهای معیوب و یا مسمومیت‌های احتمالی

پیوست ۴:

کارگروه نظارت مالی

اعضاء کارگروه

- اعضای کارگروه متشکل از نمایندگان سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و نمایندگان آموزش و پژوهش (دفتربرنامه و بودجه،اداره کل امور مالی و ذیحسابی) و دبیرخانه کمیته ملی می باشد

وظایف کارگروه تخصصی مالی در سطح کمیته ملی

۱- بررسی و پیش بینی بودجه مورد نیاز و ارائه به موقع پیشنهادات به کمیسیون تدوین بودجه سنواتی در زمان مقرر

۲- مطالعه و بررسی درخصوص بودجه مورد نیاز برنامه توزیع شیر مدارس جهت تصویب ارقام پیشنهادی و درج آن در لایحه بودجه سالانه

۳- ارائه آمار و اطلاعات و برنامه اجرائی مورد نیاز جهت تنظیم موافقت نامه از طریق دفتر برنامه و بودجه

۴- پیگیری جهت دریافت و ابلاغ به موقع اعتبار به استان ها

۵- نظارت های لازم در روند هزینه اعتبارات ابلاغی در استان ها

کارگروه تخصصی نظارت مالی در سطح استان

اعضاء کارگروه

- اعضای کارگروه متشکل از معاونت توسعه مدیریت، رئیس گروه بودجه، امور مالی، ذی حسابی و کارشناس مسئول شیر مدارس استان می باشد.

وظایف کارگروه تخصصی نظارت مالی در سطح استان

۱- پیش بینی اعتبار مورد نیاز ماهانه و اعلام آن به کارشناس بودجه

۲- اتخاذ روش های قانونی جهت خرید شیر با کیفیت بر اساس قراردادهای فی ماین

۳- جمع آوری و کنترل اسناد شرکت های لبنی و مستندات ادارات آموزش و پژوهش نواحی و مناطق

- ۴- رعایت موازین قانونی در هزینه کرد اعتبارات شیر مدرسه براساس دستورالعمل**
- ۵- تنظیم اسناد هزینه و پرداخت به شرکت های لبنی**